

Düşün, düşün...

Haftalık Düşünce Özgürlüğü Bülteni

(Sayı 08/18, 23 Şubat 2018)

Geçen hafta neler oldu?

*** 'Afrin Operasyonu'nda bir ay geride kaldı. Genelkurmay Başkanlığı'nın açıkladığı bilançoda 32 asker ve 9 sivilin hayatını kaybettiğini, 1829 örgüt mensubunun "etkisiz hale getirildiğini" belirtildi. Cumhurbaşkanı Erdoğan "Önümüzdeki günlerde çok daha hızlı şekilde Afrin şehir merkezinin kuşatmasına geçilecektir" dedi. Türkiye'nin çeşitli illerinden jandarma ve polis özel hareket timlerinin Afrin'e sevk edilmesine başlandı.

*** Suriye Ordusu'na bağlı halk milis güçleri Afrin'e girdi. Suriye devlet televizyonu, hükümet yanlısı milislerin görüntülerini yayınladı. YPG de haberi doğrularken Erdoğan, Afrin'e yönelen güçlerin topçu atışıyla durdurulduğunu söyledi. Rusya Dışişleri Bakanı Lavrov Türkiye'nin güvenlik çıkarlarının Suriye hükümetiyle doğrudan diyalog yoluyla korunabileceğini söyledi. Ankara'dan "istihbarat birimleri doğrudan ya da dolaylı belli temaslar kurabilir. Ancak siyasal bir temas söz konusu değil" mesajı geldi.

*** HRW, Afrin Operasyonunda "sivil zayıflığı engellemek için gerekli önlemlerin alınmadığı izlenimini edindiklerini" açıkladı. Örgüt, Ocak ayının sonunda düzenlenen üç ayrı bombardımanda 17'si çocuk olmak üzere 26 sivilin öldüğünü tespit etti. Erdoğan benzeri iddialara "ahlaksız", "vicdansız" ifadeleriyle cevap verdi; "Eğer biz Afrin'de sivil-terörist ayrımı yapmasaydık hareket çoktan bitmişti" dedi.

*** AB Genişlemeden Sorumlu Komiseri Johannes Hahn, Türkiye'nin üyeliğine değil, stratejik ortaklığa yoğunlaşması gerektiğini belirterek "Hukuk devleti eksiklerine göz yummayacaklarını" söyledi. Gazeteci Deniz Yücel'in serbest bırakılmasının Türkiye'deki hukuk devleti sorunlarıyla ilgili kaygılarını değiştirmediklerini belirten Hahn, Nisan ayında açıklanacak ilerleme raporunun -o zamana kadar köklü değişiklikler olmazsa- eleştirel bir nitelik taşıyacağını söyledi.

*** AKP ve MHP'nin seçim ittifakına ilişkin düzenlemeyi içeren ortak kanun teklifi, Meclise sunuldu. Teklif, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a başkanlık seçiminde vereceği destek karşılığında MHP'nin parlamentoya girmesini hedefliyor. Teklifte ittifak partilerine avantaj sağlayacak hükümler ve sandık güvenliğini yok edecek uygulamalar bulunuyor. Örneğin 'Başkanlık Referandumu'nda tartışmalara neden olan "mühürsüz oy" yasal hale gelecek.

*** İçişleri Bakanlığı 'Afrin Harekâtı'yla birlikte başlatılan operasyonlarda bir aylık süre içerisinde 786 kişinin gözaltına alındığını duyurdu. Bakanlık, gözaltına alınanları sosyal medya paylaşımları nedeniyle 'terör örgütü propagandası' ile, katıldıkları protesto gösterileri nedeniyle de "provokatör" olmakla suçladı.

*** Uluslararası Af Örgütü'nün açıkladığı yıllık raporunda 2017'ye dair en vurucu saptamalardan birisi dünyanın insan hakları açısından daha tehlikeli bir yer haline gelmesi oldu. Türkiye özelinde ise en büyük baskı ifade özgürlüğü ve insan hakları savunucuları üzerinde; "OHAL zaten var olan insan hakları ihlallerine yeni bir zemin yarattı". (Devamı bültende...)

*** Türkiye, Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün 2017 Yolsuzluk Algısı Endeksi'nde 180 ülke arasında 81. sırada yer aldı. Böylece, endekste son yıllarda üst üste gerileyen Türkiye, son 5 yıl içinde 10 puanlık düşüşle 28 sıra kaybetti. Ayrıntılar için; <http://www.seffaflik.org/cpi2017/>

Af Örgütü yıllık raporunu yayımladı

Uluslararası Af Örgütü, '2017'den 2018'e Dünyada İnsan Haklarının Durumu' başlıklı yıllık raporu yayımladı. 159 ülkedeki insan haklarına dair bir değerlendirme sunan raporda, 2017'de nefret dolu ve ötekileştiren söylemlerin arttığına

ve ayrımcılığın normalleştirildiğine dikkat çekildi.

Raporun Türkiye bölümünde "keyfi, uzatılmış ve cezalandırma amaçlı gözaltılar ile adil olmayan yargılamaların" gündemin bir parçası olduğu kaydedildi; "Soruşturmalarla ilişkin gizli bilgiler hükümete yakın basın organlarına sızdırıldı, hükümet sözcüleri ise devam eden soruşturmalar hakkında önyargılı açıklamalarda bulundu. Gazeteciler ve siyasi aktivistlere yönelik cezai kovuşturmalar devam etti, insan hakları savunucularına karşı açılan dava sayısında keskin bir artış yaşandı. Uluslararası gazeteciler ve medya mensupları da hedef alındı" ifadelerine yer verildi.

Af Örgütü Türkiye Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Taner Kılıç'ın aylardır "absürt suçlamalarla" demir parmaklıklar ardında tutulduğu da hatırlatılırken bu durumun "Türkiye'nin şu anda bir hukuk devleti olmaktan ne kadar uzak olduğunu" gösterdiği savunuldu. Raporun tam metni için; <https://goo.gl/x2FJSV>

'Barış İçin Akademisyenler' davalarında ilk karar; 'örgüt propagandası'ndan hapis

İstanbul 32. Ağır Ceza Mahkemesi "Bu suça ortak olmayacağız" bildirisi nedeniyle yargılanan

emekli Prof. Dr. İzzettin Önder ve araştırma görevlisi Ayda Rona Aylin Altınay Cingöz'ü 'örgüt propagandası' suçlamasıyla 1'er yıl 3'er ay hapse mahkum etti. Cezalar ertelendi.

'Barış İçin Akademisyenler'e yönelik ayrı ayrı açılan davalar 5 Aralık 2017'de görülmeye başlanırken Mayıs ayına kadar devam edecek ilk duruşmalarda şu ana kadar 128 bilim insanı mahkemeye çıktı. İki akademisyene verilen hapis cezası da bu yargılamalarda verilen ilk karar oldu.

Ömer Faruk Gergerlioğlu 'örgüt propagandası'ndan mahkum oldu

İnsan hakları savunucusu ve Mazlum-Der eski Genel Başkanı doktor Ömer Faruk Gergerlioğlu, Kocaeli 2. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından, 'örgüt propagandası' suçlamasıyla 2 yıl 6 ay hapse mahkum edildi.

Gergerlioğlu, cezayla ilgili olarak, *"... bir barış gününde sosyal medya hesaplarımda 'çocuklar ölmesin, analar ağlamasın' temasıyla oluşturulan mizansen fotoğrafın altına 'bu fotoğrafa bakıp niye bu savaşın bitirip tüketmekten başka bir anlamı olmadığını anlarsınız. Analar aynı, bayraklar farklı..! Ölünce farkımız kalmıyor birbirimizden..! Çocuklarımızın tabutu yan yana duracağına, dirisi yan yana dursun, eşitçe, kardeşçe ve omuz omuza..!' yazmamdan dolayı hakkımda terör örgütü propagandası yaptığım suçlamasıyla 2.5 yıl hapis cezası verilmiştir"* dedi.

Nurcan Baysal'a Cizre yazısı nedeniyle 10 ay hapis

Yazar Nurcan Baysal, sokağa çıkma yasakları döneminde Cizre'deki operasyonlar sonrasında boşaltılan ve özel hareket polislerinin

kullandıkları evlerin durumuna ilişkin kaleme aldığı yazısı nedeniyle 'emniyet teşkilatını alenen aşağılama' suçundan 10 ay hapis cezasına mahkum oldu. İstanbul 56. Asliye Ceza Mahkemesi Baysal'ın cezasını 5 yıl denetim şartıyla erteledi.

Mahkemede yaptığı savunmada *"Yazım değil yazımın konusunu oluşturanlar suç işledi"* diyen Baysal'ın bölgedeki gözlemlerini kaleme aldığı *"Cizre'deki evlerin içinden: 'Kızlar biz geldik siz yoktunuz' yazıları, yerlerde sergilenen kadın çamaşırları!..."* başlıklı yazısına, Ankara 6. Sulh Ceza Hakimliği tarafından erişim engeli getirilmişti.

Reuters'in yayımladığı Newroz fotoğrafını paylaşmak 'örgüt propagandası' oldu

Artvin'de sosyal medya paylaşımlarıyla 'örgüt propagandası' yaptıkları suçlamasıyla yargılanan Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP)

Hopa ilçe yöneticisi Nurcan Vayiç 1 yıl 7 ay, Halkların Demokratik Partisi (HDP) Hopa ilçe yöneticisi Cemil Aksu 1 yıl 5 ay hapse mahkum oldu.

Artvin Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen iki ayrı davada Aksu'nun herhangi bir örgüt ismi geçmeyen paylaşımı ve Vayış'ın 2016 Diyarbakır Newroz'unda Reuters tarafından çekilmiş fotoğrafları paylaşması 'terör örgütü propagandası' sebebi sayıldı. Cezalar 5 yıl süreyle ertelendi.

“Kürtçe ıslık” çalan üniversite öğrencilerine dava

Dicle Üniversitesi kampüsünde 20 Mart 2017 tarihinde “ıslıkla Kürtçe marş söyledikleri” için darp edilerek gözaltına alınan üniversite öğrencileri hakkındaki iddianame tamamlandı.

Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edilen iddianamede savcılık “İçerisinde örgüt propagandası mahiyetinde cebir, şiddet, tehdit çağrılarının bulunduğu marşı ıslık çalmak suretiyle seslendirerek örgüt propagandası suçunu işlediler” dedi. ‘Örgüt propagandası yapmak’, ‘örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek’, ‘görevi yaptırmamak için direnme’ ve ‘2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanuna muhalefet’ etmek ile suçlanan 12 öğrenci hakkında 27 yıl 6 aya kadar hapis cezası istendi.

DTK Eş Başkanı Leyla Güven hakkında dava açıldı

Suriye'nin Afrin bölgesine düzenlenen ‘Zeytin Dalı Harekâtı’ ile ilgili yaptığı açıklama ve sosyal medya paylaşımları nedeniyle 22 Ocak'ta gözaltına alınan ve 31

Ocak'ta tutuklanan Demokratik Toplum Kongresi (DTK) Eş Başkanı Leyla Güven ile ilgili soruşturma tamamlandı.

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nca hazırlanan ve Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edilen iddianamede, Güven'in, 'silahlı terör örgütü kurma ve yönetme', 'terör örgütü propagandası yapma' ve 'Toplantı ve Gösteri Kanunu'na muhalefet etme' suçlarından 31 yıl 6 aya kadar hapisle cezalandırılması istendi.

Kongre öncesi HDP'ye düzenlenen operasyonlarda 18 tutuklama

Halkların Demokratik Partisi (HDP) 3. Olağan Kongresi öncesinde partinin yönetici ve üyelerine yönelik başlatılan operasyonlarda gözaltına

alınanlardan aralarında Halkların Demokratik Kongresi (HDK) Eşsözcüsü Prof. Dr. Onur Hamzaoglu, Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) Genel Başkan Vekili Fadime Çelebi ve HDP Parti Meclisi üyesi Celalettin Can'ın da olduğu 18 kişi 'örgüt üyeliği' suçlamasıyla tutuklandı.

Aralarında Sosyalist Dayanışma Platformu (SODAP) Eş Sözcüsü Kezban Konukçu, Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Eşbaşkanları Naci Sönmez ve Eylem Tuncaeli, Sosyalist Yeniden Kurtuluş Partisi (SYKP) Eş Genel Başkanı Ahmet Kaya ile Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) Eş Genel Başkan Yardımcısı Hacer Özdemir'in de olduğu 14 kişi ise adli kontrol şartıyla serbest kaldı.

Tutuklanan eski vekiller

12 Temmuz 2015'te Ardahan'ın Göle ilçesinde bulunan bir piknik alanına giden sivil minibüsün askerlerce taranması ve bir yurttaşın hayatını kaybetmesiyle ilgili yaptıkları açıklamalar nedeniyle haklarında soruşturma başlatılan HDP Batman eski Milletvekili Ayla Akat Ata ve HDP Ardahan eski Milletvekili Taşkın

Aktaş 'terör örgütü propagandası yapmak' suçlamasıyla tutuklandı. Sosyal medya üzerinden 'terör örgütü propagandası' yaptığı iddiasıyla gözaltına alınan HDP Kars eski Milletvekili Şafak Özanolı da çıkarıldığı Sulh Ceza Hakimliğince tutuklandı.

'Erdoğan'a hakaret' tutuklamaları

Antalya'da 13 Şubat'ta sosyal medya paylaşımları gerekçesiyle gözaltına alınan Halkevleri MYK Üyesi Kutay Meriç ve Erzincan Üniversitesindeki görevinden Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile ihraç edilen Barış Akademisyeni Serdar Başçetin

'Cumhurbaşkanına hakaret' suçlamasıyla tutuklandı. 'Afrin Operasyonu'nda hayatını kaybeden Teğmen Muhammed Cihangir Çubukçu'nun Şanlıurfa'daki cenaze töreninde, askerlerin naaşına ve Cumhurbaşkanına hakaret ettiği iddia edilen 1 kişi tutuklandı.

Eskişehir'de termik santral protestosu 'Afrin Operasyonu' gerekçesiyle yasaklandı

Eskişehir Valiliği, Alpu ovasında kurulmak istenen termik santrale karşı sivil toplum örgütlerinin 24 Şubat'ta düzenlenmeyi planladığı "Kömürlü Termik Santral İstemiyoruz" mitingini yasakladı.

Yasağa 'Afrin Operasyonu'nu gerekçe gösteren valilik, yapılan açıklamada *"Türk Silahlı Kuvvetlerinin milli güvenliğe tehdit oluşturan terör örgütlerini ve teröristleri etkisiz hale getirmek, bölgede güvenlik ve istikrarı sağlamak ve sivil sivil korumak maksadıyla sınır ötesi hareket ve meşru müdafada bulunduğu, iç ve dış güçler tarafından milli güvenliğe yönelik tehditlerin arttığı ve ülkenin hassas bir dönemden geçtiği bu günlerde... genel güvenliğin sağlanması, kamu düzeni, hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla... söz konusu etkinliğin yapılması uygun görülmemiştir"* ifadesi kullanıldı.

Kaos GL: 2017'de basın LGBTİ'leri "suçlu" gösterdi

Kaos GL Derneği, LGBTİ'lerin gazetelerde nasıl yer aldığına ilişkin 2017 Medya İzleme Raporu'nu yayınladı. Araştırma kapsamında ulusal ve yerel medya organlarında yer alan 2 bin 704 haber, söyleşi ya da köşe yazısı incelendi. Bu metinlerin yüzde 54'ünde

LGBTİ'lerin hakları ihlal edildi ya da LGBTİ'lere ilişkin önyargıları besleyen içerik kullanıldı. 680 metinde nefret söylemi tespit edildi, 328 metinde ise kişiler ya da dernek, kurum ve kuruluşlar hedef gösterilerek nefret suçu işlendi. 668 metinde lezbiyen, gey, biseksüel, trans ya da interseks olmak "suç" gibi gösterildi. LGBTİ'ler 462 metinde "ahlaksız" olarak işaretlendi.

Ayrıntılar için; <http://www.kaosgl.org/sayfa.php?id=25114>

DÜŞÜNCE SUÇLARI MÜZESİ'NDE BU HAFTA

Gündemden uzak kalmayın

Düzenli olarak güncellenen müzemizden gündemi en eğlenceli biçimde takip edin.

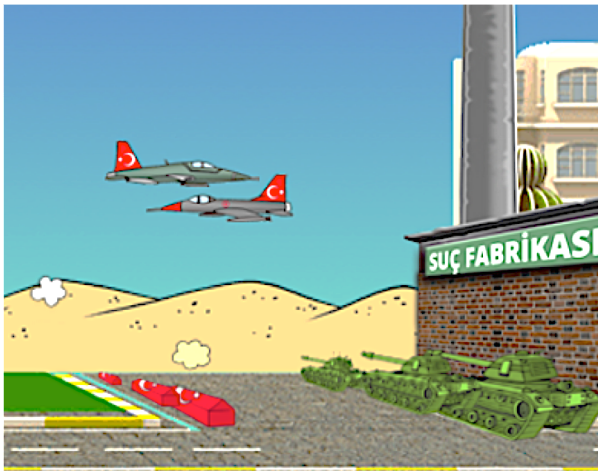

İfade Özgürlüğü

Ahmet Altan, Mehmet Altan, Nazlı Ilıcak, Şükrü Tuğrul Özşengül, Yakup Şimşek ve Fevzi Yazıcı "Anayasal düzeni ortadan kaldırmaya teşebbüs" suçlamasıyla 16 Şubat 2018'de ayrı ayrı ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına çarptırıldı.

Osman Kavala 115 gündür hakkında iddianame dahi bulunmadan tutuklu bulunuyor.

İnsan hakları savunucusu ve Mazlum-Der eski Genel Başkanı doktor Ömer Faruk Gergerlioğlu, Kocaeli 2. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından, 'örgüt propagandası' suçlamasıyla 2 yıl 6 ay hapse mahkum edildi.

Afrin

Bir ayını dolduran Afrin operasyonu, "Savaşa Hayır!" diyenlere yönelik operasyonları, gözaltıları ve tehditleri beraberinde getirdi. Sosyal medyada paylaşım yapanlara yönelik yapılan operasyonlarda en az 786 kişi gözaltına alındı.

TSK öldürülenlerin sayısı ile ilgili açıklamalar yaparken bayrağa sarılı asker tabutları da gelmeye devam ediyor.

Şanar Yurdatapan ve Baskın Oran Afrin hareketine son verilmesi çağrısında bulunan 170 kişi hakkındaki sözleri nedeniyle Cumhurbaşkanı Erdoğan aleyhinde suç duyurusunda bulundu, 1 liralık tazminat davası açtı.

DÜŞÜNCE SUÇU DURUŞMALARI

- Eski HDP Eş Genel Başkanı Figen Yüksekdağ hakkındaki dava 20 Şubat günü Ankara 16. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Yüksekdağ hakkında, eş başkanlık ve milletvekiliği faaliyetleri sebebiyle açılan bir kısım dava dosyalarının birleştirilmesine ve tutukluluk halinin devamına karar verilerek duruşma 17 Mayıs günü saat 9.30'a bırakıldı.
- Cizre'deki operasyonlar sonrasında özel hareket polislerinin kullandığı evlerin durumuna ilişkin kaleme aldığı yazı nedeniyle İstanbul 54. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yargılanan yazar Nurcan Baysal 'emniyet teşkilatını alenen aşağılama' suçlamasıyla 10 ay hapis cezasına çarptırıldı. Ceza 5 yıl denetim şartıyla ertelendi.
- 22 Şubat günü Medya FETÖ Davası kapsamında Atilla Taş, Murat Aksoy ve diğerlerinin 'terör örgütü üyeliği' suçundan yargılandığı dava İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Bülteni hazırladığımız sırada duruşma karar aşamasındaydı.
- 22 Şubat günü gazeteciler Selman Keleş ve Arif Aslan hakkında, "örgüt üyeliği" iddiasıyla açılan davanın gelecek duruşması Van 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Mahkeme heyeti, haklarındaki adli kontrol kararının kaldırılmasını isteyen sanıkların talebini reddetti ve duruşmayı 5 Haziran'a erteledi.
- Barış için Akademisyenlerin davaları devam ediyor. 21, 22 ve 23 Şubat günü 32. ve 36. Ağır Ceza Mahkemelerinde görüldü. 21-22 Şubat günü görülen davalar 9 Nisan, 19-20 Haziran ve 3 Temmuz tarihlerine ertelenirken 23 Şubat günü görülen davada 32. Ağır Ceza Mahkemesi heyeti ikinci duruşması görülen sanıklar; Ayda Rona Aylin Altınay Cingöz, Ezgi Pınar ve İzzettin Önder 'e 1 yıl 3 ay hapis cezası verdi, cezalar ertelendi.
- 23 Şubat günü Ferhat Tunç hakkında "Cumhurbaşkanı'na hakaret" suçundan 1 yıl 5 aydan 5 yıl 8 aya kadar hapsi talebiyle açılan dava Büyükçekmece 14. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Duruşmanın sonucuna henüz ulaşamadık.

Gelecek Haftanın Duruşmaları

- Zaman gazetesinin eski başyazarı Ali Ünal'ın FETÖ/PDY soruşturması kapsamında yargılandığı dava 27 Şubat günü Uşak 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek.
- Barış için Akademisyenlerin davaları devam ediyor. 27 Şubat ve 1 Mart günlerinde 34. 35. ve 37. Ağır Ceza Mahkemelerinde görülecek davalar saat 9.00 itibarıyla başlayacak.
- Berkin Elvan'ın öldürülmesine ilişkin dava 27 Şubat günü 17. Ağır Ceza Mahkemesi'nde saat 10.00'da görülecek.
- İstanbul'da EmekPartisi'nin (EMEP) Afrin Operasyonu'na karşı barış çağrısı yapan bildirisini dağıttıkları için 'terör örgütü propagandası yapmak' suçlamasıyla tutuklanan Neslihan Karyemez ile Bilal Karaman'ın yargılanacağı davanın ilk duruşması 27 Şubat günü saat 14.15'te görülecek.
- Kanun hükmünde kararname (KHK) ile kapatılan Hayatın Sesi televizyonuna İŞİD, TAK, PKK propagandası yaptığı gerekçesiyle açılan davanın üçüncü duruşması 1 Mart günü saat 10.55'te İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek.